

Kuşak Ve Yol Girişiminin Yoksulluğun Ortadan Kaldırılmasına Etkisi

Demircan, Necati

Veröffentlichungsversion / Published Version

Zeitschriftenartikel / journal article

Empfohlene Zitierung / Suggested Citation:

Demircan, N. (2023). Kuşak Ve Yol Girişiminin Yoksulluğun Ortadan Kaldırılmasına Etkisi. *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, 7(1), 33-43. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-87067-1>

Nutzungsbedingungen:

Dieser Text wird unter einer Free Digital Peer Publishing Licence zur Verfügung gestellt. Nähere Auskünfte zu den DiPP-Lizenzen finden Sie hier:

<http://www.dipp.nrw.de/lizenzen/dppl/service/dppl/>

Terms of use:

This document is made available under a Free Digital Peer Publishing Licence. For more information see:

<http://www.dipp.nrw.de/lizenzen/dppl/service/dppl/>

ULISA: Uluslararası Çalışmalar Dergisi

Journal of International Studies

Cilt 7, Sayı 1 - Volume 7, Number 1

Necati DEMİRCAN*

*Global Studies, Shanghai University, Shanghai, Çin; ndemircan11@hotmail.com; 0000-0002-5319-9629.

Kuşak Ve Yol Girişiminin Yoksulluğun Ortadan Kaldırılmasına Etkisi

Çin'in 70 yılda yaklaşık 800 milyon insanı yoksulluktan kurtarması insanlık tarihinin en önemli başarısıdır. 2013 yılında Çin devlet başkanı Xi Jinping, tarihi İpek Yolu'nu yeniden canlandıracak ve yirmi birinci yüzyıla damgasını vuracak Kuşak ve Yol Girişimi (KYG) projesini ilan etmiştir. Kuşak ve Yol Girişimiyle yapılacak altyapı çalışmaları, ekonomik yardımlar ve ticari canlanma yoluyla yeni iş imkanları yaratarak yoksulluğu azaltılmasında rol oynayacak bir girişimdir. Dünya Bankası'nın 2030 Sürdürülebilir Kalkınma raporuna göre, Çin'in Kuşak ve Yol Girişimiyle küresel sürdürülebilir kalkınmaya ulaşarak ülkelerin gelişeceğini öngörüyor. Bu durum Çin'in yoksullukla mücadele başarısını Kuşak ve Yol Girişimi yatırımları aracılığıyla Afrika, Güney Asya ve Ortadoğu'daki dünyanın yoksul ülkelerine taşıyarak küresel yoksulluğun azaltılarak ortadan kaldırılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada şu ana kadar Çin'in KYG kapsamında yaptığı yatırımlara ve Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler gibi çeşitli kurumların 2030 yılı öngörülerine göre küresel yoksulluğun azaltılmasında oynayacağı rol incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bir Kuşak Bir Yol, Kuşak ve Yol Girişimi, Sürdürülebilir Kalkınma, Yoksullukla Mücadele.

The Impact Of Belt And Road Initiative On Poverty Eradication

China's lifting nearly 800 million people out of poverty in 70 years is the most remarkable achievement in human history. In 2013, Chinese President Xi Jinping announced the Belt and Road Initiative, which will revitalize the historic Silk Road and mark the twenty-first century. The Belt and Road Initiative is an initiative that will play a role in reducing poverty by creating new job opportunities through infrastructure work, economic aid and commercial revival. According to the World Bank's Sustainable Development 2030 report, China's Belt and Road Initiative predicts that countries will develop by achieving Global Sustainable Development. Through the Belt and Road Initiative investments, China's successes in fighting poverty are conveyed to poor countries in Africa, South Asia and the Middle East, reducing and eliminating global poverty. This study examines the role that China will play in reducing global poverty based on the investments made by China in the Belt and Road Initiative and the 2030 projections made by various institutions, including the World Bank and United Nations.

Keywords: Belt and Road Initiative, One Belt One Road, Poverty, Sustainable Development.

Araştırma Makalesi | Original Article

Atıf: *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, Cilt 7, Sayı 1 (2023), ss. 33-43.

Citation: *Ulisa: Journal of International Studies*, Vol 7, No 1 (2023), pp. 33-43.

Başvuru 02.04.2023 Received | Kabul 23.06.2023 Accepted

Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi, Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (ULİSA) tarafından yayınlanmaktadır.
Ulisa: Journal of International Studies is published by the Institute for International Relations and Strategic Research (ULİSA).
E-ISSN:2602-3245 | <https://aybu.edu.tr/yulisa>

Kuşak Ve Yol Girişiminin Yoksulluğun Ortadan Kaldırılmasına Etkisi

Necati Demircan

1. Giriş

Çin yönetimi halkın çıkarına politikalar izleyerek yoksullukla mücadelede önemli bir başarı elde etmiştir ve bu başarının mimarı Çin Komünist Partisi'dir (ÇKP). ÇKP'nin yoksulluğu ortadan kaldırma vizyonu sayesinde 70 yılda yaklaşık 800 milyon insan yoksulluktan kurtarılmıştır (World Bank, 2022a). Çin, özellikle son 40 yılda eşi görülmemiş bir ekonomik büyüme ve insanlık tarihindeki en hızlı yoksulluğun ortadan kaldırılması başarısına imza atmış ve 1980'den beri küresel yoksulluğun dörtte üçünün azaltılmasında önemli bir rol oynamıştır. Çin'in yoksullukla mücadelesi sosyalizm mücadelesinin bir parçasıdır. Deng Xiaoping "*Sosyalizm, yoksulluğu ortadan kaldırmak demektir. Yoksulluk sosyalizm değildir, daha az komünizmdir.*" (Xiaoping, 2006) demişti. Xi Jinping ÇKP 18'nci Kongresi'ndeki konuşmasında "*Halkın(ların) iyi bir yaşam dileği bizim hedefimiz*" diye belirterek yoksullukla mücadeleyi ön plana yerleştirmiştir. 2013 yılında Çin devlet başkanı Xi Jinping'in uygulanmasıyla kültürleri birbirine bağlayacak, küresel ticareti canlandıracak, ülkelere finansal destek ve altyapı yatırımları yapacağı tarihi İpek Yolu ve 21'nci yüzyıl deniz İpek Yolu projelerini içeren Kuşak ve Yol Girişimi'ni (KYG) ilan etmiştir. Böylelikle Çin yoksullukla mücadele başarısını ülkelere finansal yardım ve altyapı yatırımlarıyla küresel yoksulluğun azaltılmasında önemli rol oynayacağı tahmin edilmektedir. Ocak 2022 itibarıyla 150'ye yakın ülke Çin ile Mutabakat zaptı imzalayarak Kuşak ve Yol Girişimine katılmıştır. 2020 yılı başında dünya genelinde toplam 3,9 trilyon dolar değerinde 2951 KYG bağlantılı proje planlanmış veya devam etmektedir (Oxford Business Group, 2021). KYG şu anda 70'ten fazla ülkeyi, dünya nüfusunun yüzde 65'ini, küresel ticaret ve GSYİH'sinin üçte birinden fazlasını kapsamaktadır.

2015 verilerine göre dünya nüfusunun yüzde 10'u yani 734 milyon insan hala günde 1.90 doların altında bir kazançla geçimini sağlamaktadır (World Bank, 2019: 29). Yoksulluğu sadece gelir sağlamak olarak değerlendirmemek gerekir. Bunun yanında yaklaşık yüzde 85'i Sahraaltı Afrika (556 milyon) ve Güney Asya'da (532 milyon) olmak üzere 1,3 milyar insan eğitim, sağlık ve altyapı gibi hizmetlerin yetersizliğini yüzünden çok boyutlu yoksulluk içinde yaşamaktadır (United Nations Development Programme and Oxford Poverty and Human Development Initiative, 2021: 4). Kısaca dünyada beş kişiden biri hala açlık, yoksulluk ve altyapı hizmetlerinden yoksun bir şekilde yaşamaktadır. Dünyada açlık ve yoksulluk içinde yaşayan nüfus daha çok Güney Asya, Sahraaltı Afrika ve Latin Amerika ülkelerindedir. Yani açlık ve yoksulluk içindeki nüfus daha çok dünyanın güney yarım küresinde yaşamaktadır. Çin'in KYG ve Güney-Güney* dayanışmasıyla dünyanın güney yarım küresindeki gelişmekte olan ülkelere sağlık, altyapı ve iş yatırımlarını taşıması yoksullukla mücadelede önemlidir. 2021 yılında yayınlanan Beyaz Kitap'ta Çin, yeni dönem önceliklerine insanlık için ortak geleceğe sahip bir topluluğuna teşvik, Güney-Güney¹ iş birliği, KYG ve gelişmekte olan ülkelere yardım ederek 2030 sürdürülebilir kalkınma vizyonu koymuştur (White Paper, January 2021). Kalkınmanın tüm insanlığın ortak çıkarına olduğu, gelişmekte olan ülkeler ilerlemedikçe dünyanın istikrarı ve refahı sağlayamayacağı belirtilmiştir. Kısaca Çin, insanlığın ilerleyebilmesi için geride kimseyi bırakmama hedefi koymuştur.

Çin'in yoksullukla mücadeledeki başarısının KYG yatırımlarıyla küresel yoksullukla mücadele ve kalkınma yoluyla mutlak yoksulluğun azaltılmasında da rol oynayabileceği bir tartışma sorusudur. Bu çalışmada Kuşak ve Yol Girişimin küresel çapta yaptığı yatırımlarla yoksulluğun ortadan kaldırılmasına etkileri Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi gibi çeşitli kurumların 2030 yılı öngörülü raporlarına ve çeşitli araştırma makalelerine dayanarak incelenmiştir.

¹ Burada Güney tanımı aslında coğrafi bir tanımdan daha çok gelişmekte olan ülkeler veya üçüncü dünya ülkeleri arasındaki iş birliği ve dayanışmasını temsil eder.

2. Yoksullukla Mücadelede Kuşak ve Yol Girişiminin Yarattığı İmkanlar

Kuşak ve Yol Girişimi, karşılıklı anlayışla güveni artırarak ve çok yönlü değişimleri güçlendirerek ortak kalkınma, refah, barış ve dostluğa giden yolu destekleyen bir kazan-kazan iş birliğidir (National Development and Reform Commission, March 2015). Kuşak ve Yol Girişimi ticaret yollarının yeniden canlandırılması ve aynı zamanda birçok devlete farklı yollardan yatırım yapılarak önemli bir canlanma sağlayacak bir projedir. Kısaca dünya ticaretinde canlanma sağlayacak yirmi birinci yüzyılın en önemli ekonomik kalkınma ve yatırım projesidir. Xi Jinping'in 2013 yılında Bir Kuşak Bir Yol projesini Kazakistan'da ilan etmesi yatırımların paylaşım odaklı olacağını bir göstergesiydi. Çünkü Kuşak ve Yol Girişimi, Xi Jinping'in de birçok kez belirttiği gibi, insanlığın geleceğini ortak inşa etme vizyonu edinmiştir (Belt and Road Forum, 2019). 2013'ten Haziran 2020'ye kadar Çin, KYG ülkelerine buna binlerce iş imkânı yaratılması da dahil olmak üzere yaklaşık 755 milyar dolarlık yatırım gerçekleştirmiştir (United Nations Department of Economic and Social Affairs, June 2021: 11). Dünya Bankası'na göre projenin tam olarak hayata geçirilmesiyle 32 milyon insan yoksulluktan kurtulması, küresel ticaretin yüzde 6,2 ve koridor etrafındaki ticaretin yüzde 9,7 artırması öngörülmektedir (The World Bank, 2019).

Kuşak ve Yol Girişiminin kalkınma ve yoksulluğun azaltılmasındaki rolü hakkında Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından güven ifade edilmiştir. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Mayıs 2017'de Pekin'de düzenlenen Kuşak ve Yol Forumu'nda "*Bu projenin sürdürülebilir büyüme ve kalkınma vasıtasıyla vatandaşlarımızın hayat standartlarında gerçekleştireceği artış, hepimizin ortak başarısı olacaktır.*" (BBC Türkçe, 2017) diyerek Kuşak ve Yol kalkınmasına olan inancını belirtmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı'na (*İngilizce*: United States Agency for International Development) göre 21. yüzyılın ikinci on yılında;

- Çoğunluğu gelişmekte olan Asya ve Afrika'da olmak üzere 2,6 milyar insan 24 saat elektriksiz kalmaktadır.
- Dünyada yaklaşık 800 milyon insanın suya erişimi yoktur ve yaklaşık 2,5 milyar insan temel sağlık hizmetlerinden yoksun yaşamaktadır.
- Yaklaşık 1-1,5 milyar kişi güvenilir telefon hizmetine sahip değildir.
- Gelişmekte olan ülkelerdeki insanların yaklaşık yüzde 20'sinin internete erişimi vardır (Luft, November 2016).

Dünyada altyapı eksikliğinden dolayı yoksulluk içinde yaşayan büyük bir kitle bulunmaktadır. Kuşak ve Yolu Girişimi, altyapı yatırımlarıyla sorunların çözümünde rol oynayacaktır. Bu sayede ekonomik kalkınmanın önündeki en büyük engellerden biri olan altyapı açığını kapatarak büyümenin artırılması, yoksulluğun azaltılması ve milyarlarca insanı birbirine bağlanması hedeflenmektedir. Kuşak ve Yol Girişimi sayesinde altyapı sorunu çözülecek, ticaret canlandırılacak, büyüme gerçekleştirilecek ve bu büyüme sayesinde refah ve yoksulluk azalacaktır. Altyapı yatırımları yoluyla, KYG'nin ek olarak 8,7 milyon insanı aşırı yoksulluktan kurtarılabilir. Bunun KYG'ye dahil ülkelerde 5,1 milyon, KYG'ye dahil olmayan ülkelerde 3,7 milyon kişiyi aşırı yoksulluktan kurtaracağı öngörülmektedir (People's Daily, 2019). Dünya Bankası tarafından yayınlanan bir diğer araştırmaya göre, KYG tam olarak uygulandığında 7,6 milyon insanı aşırı yoksulluktan 32 milyon insanı orta derecede yoksulluktan kurtaracağı öngörülmektedir (China Daily, 2019; The World Bank, 2019; United Nations Department of Economic and Social Affairs, 2022: 19).

Asya Altyapı Yatırım Bankası ulaşım yollarının geliştirilmesinin yanı sıra çeşitli hastaneler gibi yatırımlar yaparak KYG ülkelerinin gelişmesine hizmet etmektedir. Örneğin, 2017 yılında Çin, Afrika'ya 39 milyon dolar yatırım gerçekleştirmiştir (Russia Today, 2018). Çin, Kuşak ve Yol Girişimiyle Kenya, Nijerya ve Etiyopya gibi ülkelere altyapı, enerji, tren ve otoyollar inşa ederek Afrika'nın kalkınmasını desteklemiştir. 2000 yılından 2020 yılına kadar Çin, Afrika'da 10,000 kilometre demiryolu ve 100,000 kilometre karayolu inşa etmiştir. Ayrıca yaklaşık 1,000 köprü,

100 liman ve 80 enerji tesisi projesinde inşa edilmesine yardımcı olmuştur (China Daily, 2022). Çin, Afrika kıtasında 130 sağlık tesisi, 45 spor salonu ve 170 okulun inşasını da finanse etmiştir (The State Council Information Office of the People's Republic of China, November 2021). Batılı ülkelerin Afrika'ya bu tarz yatırımlar yapmamasına rağmen Çin, Afrika ile Kuşak ve Yol Girişimi ve kazan-kazan politikalarıyla sadece ticareti geliştirmekle kalmamış, her ülkeye ciddi yatırımlar da yapmıştır. Ayrıca Kuşak ve Yol Girişimi'yle artan ticaretin yol üzerindeki her ülkede iş imkânı yaratılmasıyla kalmamakta ve yoksulluğun azaltılmasında da rol oynamaktadır.

Çin, son 70 yılda Asya, Afrika, Latin Amerika ve Karayipler, Okyanusya ve Avrupa'daki 160'tan fazla ülkeye ve uluslararası kuruluşlara çeşitli şekillerde yardım sağlamış, uygun ülkelerin borçlarını azaltmış veya muaf tutmuş ve geliştirmekte olan ülkelerin Binyıl Kalkınma Hedeflerine ulaşma çabalarında yardım etmiştir (The State Council Information Office of the People's Republic of China, April 2021). 2013-2018 yılları arasındaki bu yardımların yüzde 44,65'i Afrika'ya, yüzde 36,82'si Asya'ya, yüzde 7,27'si Latin Amerika ve Karayiplere, yüzde 3,71'i Okyanusya bölgesine harcanmıştır (The State Council Information Office of the People's Republic of China, January 2021). Çin, köy yoksulluğunun azaltılması konusundaki deneyimini teşvik etmek, yerel köylerin organizasyon yeteneğini geliştirmek, çiftçileri tarımsal faaliyetlerdeki çabalarını birleştirmeye teşvik etmek ve kalkınma için yeni bir vizyon geliştirmek için Laos, Myanmar ve Kamboçya'da pilot projeler başlatmıştır. Çin, Afrika'da başta kadın ve çocuklara fayda sağlayan 200 "Mutlu Yaşam Projesi" gibi yoksulluğu azaltma projesi gerçekleştirmiştir. "Tarımsal Kalkınma Projeleri" 100 Afrika köyüne fayda sağlamış ve Afrika'da 500.000'den fazla yerel halkın yararına 24 tarımsal teknoloji tanıtım merkezi inşa etmiştir. Çin, 2018 yılı sonuna kadar 52 Afrika ülkesinden 2.122 kursiyere tarımsal eğitim vermiştir (Embassy of People's Republic of China in the Republic of South Africa, 2021). Örneğin Çin, Fildişi Sahili'nde pirinç verimini artırma, Tanzanya, Zanzibar'da su ürünleri yetiştiriciliğini iyileştirme, Doğu Timor'da kahve çeşitlerini ve işleme yöntemlerini iyileştirme konusunda teknik eğitim programları sunmak için tarım uzmanları göndermiştir (The State Council Information Office of the People's Republic of China, January 2021). Çin, Bangladeş'te Shahjalal Gübre Fabrikası'nın inşasına yardım etmiştir. 2015 yılında faaliyete geçtiğinden bu yana fabrika, toplam 1,1 milyon ton üretim gerçekleştirmiş ve 400 milyon ABD dolarının üzerinde döviz tasarrufu sağlamıştır. Küba'daki Çin destekli meyve ve sebze işleme tesisi, Tacikistan'daki sülfürik asit tesisi, yerel üretim verimliliğini artırmış, yerel gelir ve vergi gelirlerini artırmıştır. Yerelleştirmeye öncelik veren bu programlar, yerel halk için istihdamı artırmış ve işgücü becerilerini geliştirmiştir (The State Council Information Office of the People's Republic of China, January 2021).

3. 2030 Sürdürülebilir Kalkınmasında Kuşak ve Yol Girişiminin Rolü

2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDG), 2030 yılına kadar yoksulluğun sona erdirilmesi, insanlığın barış ve refah içinde yaşanabileceği bir dünya sağlanması için evrensel bir eylem çağrısıdır. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi açıklıkla, yoksullukla, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, daha iyi sağlık, eğitim ve altyapı hizmetleri sağlamak ve cinsiyet ayrımcılığına yönelik eşitsizliği sona erdirmek gibi 17 hedef belirlemiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kalkınmanın sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirliğinin dengelemesi gerektiği ve en geride kalan ülkeler için ilerlemeye öncelik verilmesini taahhüt etmektedir (United Nations, 2015). Kuşak ve Yol Girişimi, Çin'in ulusal ve uluslararası sürdürülebilir kalkınmanın merkezi haline gelmiştir. Çin, KYG'yle yaptığı yatırımlarla kalkınma, altyapı eksiklerinin tamamlanması ve yoksulluğun azaltılması sağlamaktadır. Dünya Bankası tarafından yayınlanan başka bir rapora göre, Kenya ve Tanzanya gibi ülkelerde, 2030 yılına kadar 700 bin yoksul insanı aşırı yoksulluktan kurtulması beklenirken, KYG projeleri sayesinde Güney Asya ve Pakistan'da 1,1 milyon insanın yoksulluk sınırının üstüne çıkarması beklenmektedir. Bangladeş ve Hindistan'da ise daha az sayıda olmasına rağmen yaklaşık 230 bin, Nepal'de 60 bin, Pasifik ve Filipinler'de 90 bin kişiyi aşırı yoksulluktan kurtarması beklenmektedir (Maliszewska & Mensbrugg, April 2019). Buna ek olarak, Mayıs 2017'den bu yana Çin, KYG rotaları

boyunca gelişmekte olan ülkelere acil gıda yardımına 2 milyar Yuan (281 milyon dolar) yatırım yapmıştır (Sintusingha, Wu, Lin, Han&Qin, 2021: 72). KYG'nin 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynadığı açıktır.

“Kendisinin başarılı olmasını isteyen, başkalarının da başarılı olmasına yardım etmelidir; Kendini geliştirmek isteyen, başkalarının da gelişmesine yardım etmelidir” Konfüçyüs

Bu söz Çin'in insanlık için ortak geleceğe sahip bir topluluk inşası ve KYG'nin karşılıklı kazanca yönelik “kazan-kazan” iş birliğinin iki bin yıllık Konfüçyüsçü köklere dayandığını göstermektedir (Lin&Wang, 2017: 151; Khan, Wang&Ali, 2021). Çin'in insanlık için ortak geleceğe sahip bir topluluk inşası ve kazan-kazan gibi kavramlar 21'nci yüzyılın başında ortaya çıkmış gibi görüneler de Marksizm, Konfüçyüs ve Mensiyüs'ün barış içinde dünyanın iyileştirilmesi, açlık ve yoksulluğun ortadan kaldırılması öğretileri temeline dayanmaktadır (Khan, Wang&Ali, 2021). Tek taraflı kazancın aksine, Çin'in “kazan-kazan” iş birliği, KYG'nin paylaşımcı karakterinin önemli bir göstergesidir. Ayrıca Xi Jinping'in her konuşmasında ve ortak yönetim söyleminde insanlığın ortak kalkınmasına vurgu yapması sürdürülebilir kalkınma politikalarıyla uyumludur. Örneğin Çin, 2035 yılına kadar Afrika'ya 60 milyar dolarlık kalkınma finansmanı taahhüt etmiş ve bunun 10 milyar dolarını şimdiden gerçekleştirmiştir (Sun, 2021). Çin'in Afrika'daki 10.000'den fazla şirketi, yalnızca birkaç milyon Afikalı için iş yaratmakla kalmamış, aynı zamanda teknik eğitim ve teknoloji transferi de sağlamıştır (Brown, 2021). KYG, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşılmasına yardımcı olmak için potansiyel olarak önemli bir aracı temsil etmektedir. KYG bağlantılı Afrika projelerinden elde edilen kanıtlar, Çin'in altyapı inşaatının bu ülkelerin üretim kapasitelerini artırdığını göstermektedir (Renwick ve diğerleri, 2018). Batılılar tarafından acımasızca kaynakları sömürülen Afrika halkı, paylaşımcı ve karşılıklı kazanca dayalı KYG yatırımları ve yardımlarıyla zenginleşebilecektir.

Çinli şirketler Afrika ülkelerindeki yerel yönetimlerin iş birliğiyle 30'dan fazla işleyen endüstri parkı kurmuş ve 70'ten fazla endüstri parkının inşaatı da devam etmekte olan olduğu bilinmektedir. Afrika'ya yatırım yapan 9.000'i aşan Çinli özel şirketlerin yatırımları 20 milyar doları aşmıştır. 2012 yılında Etiyopya'daki ilk endüstri parkını finanse eden Çin'in Guangdong Eyaleti bulunan bir kadın ayakkabısı üreticisi, yıllık 2 milyon çifti aşan ayakkabı ihracat ederek Etiyopya için önemli bir döviz kazancı sağlamakta ve yerel istihdam yaratmaktadır (China Today, 2022). Afrika Birliği zirvesinde kabul edilen Gündem 2063 ve ilk 10 yıllık planı, sanayileşmeye ve sürdürülebilir kalkınmaya öncelik vererek Afrika'yı yeni bir kalkınma aşamasına taşımaya amaçlamaktadır. Çin'in sürdürülebilir ekonomik büyüme elde etmek için emek yoğun sanayilerden daha sermaye ve teknoloji yoğunluklu sektörlere doğru yapısal bir yükseltmeye ihtiyacı varken, Afrika'nın yoksulluğun azaltılmasına ve sanayileşmenin anahtarı olan etkili ve sürdürülebilir ekonomik büyümeye ihtiyacı vardır. Çoğunluğu henüz imalat sanayilerine entegre edilmemiş olan bir milyar nüfusa sahip Afrika, potansiyel olarak Çin'den taşınan üretim kapasitesi için ideal bir yer haline gelebilir. Çin ile Afrika ülkelerinin endüstriyel iş birliği süreci, herhangi bir tarafın çıkarına değil, eşitlik ve birlikte refahın damgasını vurduğu daha iyi bir dünya yaratmanın ortak ve kalıcı amacına hizmet ettiğini göstermektedir. Bu ikili kazan-kazan iş birliği anlayışı ve Çin'in üretim kapasitesini Afrika'ya taşınması istihdam yaratılması, ilgili ülkelerde gelirlerin artırılmasına yardımcı olabilir ve Afrika ülkelerinde pozitif sanayileşme için bir ortam yaratabilir (Lian, 2018; China Today, 2022).

Küresel Kovid19 salgınında küresel tedarik zincirlerinde ciddi sorunlar yaşanmıştır. Demir İpek Yolu sayesinde, Avrasya genelinde, Çin-Avrupa Demiryolu Ekspresi şu ana kadar 200 milyar doların üzerinde mal taşımış ve uluslararası tedarik zincirlerinin istikrarına büyük katkı sağlanmıştır. 2021 Aralık ayında açılan Çin-Laos Demiryolu bir ay içinde Çin'in güneybatısındaki Kunming şehri üzerinden 100 milyon dolardan fazla mal nakledilmiştir. Demiryolu, Laos'u Çin-Avrupa Demiryolu Ekspresi de dahil olmak üzere geniş KYG ağına bağladığından, ülkedeki toplam geliri uzun vadede yüzde 21'e kadar artırabileceği öngörülmektedir (Su, 2022). Çin ile Laos arasında inşa edilen demiryolu sayesinde Laos'tan Çin'e yapılan tarım ihracatını artmasını sağlamıştır. 3 Aralık 2022'de Çin-Laos Demiryolu ilk yıllık açılış yıldönümünü kutlamış “Mutluluk, gelişme ve dostluk yolu” olarak anılan demiryolu, bir yıl içinde 8,5 milyon yolcu ve 11,2 milyon ton yük taşıyarak Güneydoğu Asya'nın “altın geçidi” haline gelmiştir (Global Times, 2022; The

State Council Information Office of the People's Republic of China, 2022). Laos'un ihracatının yüzde 20'sini tarım ürünlerinin ihracatı oluşturmaktadır ve tarım üretimi genelde yoksullar tarafından yapılmaktadır. Laos-Çin tren koridorunun açılmasıyla Laos'un Çin, Tayland ve Vietnam arasındaki bölgesel ticaretin gelişmesi ve lojistik hizmetlerinin iyileşmesi sağlanmıştır (The World Bank Group, 2022). Laos'ta tarımsal ve bölgesel iyileştirmelerle 2013 yılında yüzde 24,6 olan yoksulluk 2019 yılında yüzde 18,3'e düşmüştür (The World Bank Group, 2022: 25).

Çin, Cakarta-Bandung Yüksek Hızlı Tren inşasında yer alarak dünyanın en kötü trafik yoğunluğuna sahip Endonezya'da trafik çözerek ulaşımı hızlandırılmasına yardımcı olmaktadır. Projenin Haziran 2023 tamamlanmasıyla Endonezya, Güneydoğu Asya'da yüksek hızlı demiryoluna sahip ilk ülke olacak ve Cakarta ile Bandung arasındaki seyahat süresini dört saatten yaklaşık 40 dakikaya düşürecektir. Endonezya'nın popüler bir turizm merkezi Bandung, aynı zamanda ülkenin tekstil endüstrisinin merkezidir. Yüksek hızlı demiryolunun tamamlanmasıyla, Bandung ile Cakarta'nın finans merkezi arasındaki iletişim ve lojistiği doğrudan iyileştirmesi, hafif raylı sistem ve diğer destekleyici ulaşım tesislerinin inşasını hızlandırarak kentsel trafik yoğunluğunu azaltması beklenmektedir. Demiryolunun inşası dışında Çin, Endonezya demiryollarının uzun vadeli gelişimini desteklemek için teknoloji transferleri konusunda da anlaşmaya varmıştır (NIKKEI Asia, 2022; CGTN, 2022). Bu projeye Çin altyapı sorunu yaşayan Endonezya'nın bir sorununu çözmesine destek olurken hızlı kalkınmasına yardımcı olmaktadır.

Bazı araştırmacılar Marshall Planı ile Kuşak ve Yol Girişimi arasında bir karşılaştırma yapmaktadır (Chen, 2014). Genellikle batı Çin'in Kuşak ve Yol Girişimiyle yapılan projeleri ülkeleri "borç tuzağı diplomasisi" ya da "yoksulluk tuzağına düşürme" olarak adlandırmaktadır (Chellaney, 2017; BBC, 2022). Proje sırasında yapılan yardımların karşılıksız olmadığını iddia edilmektedir. "*Borç tuzağı diplomasisini*" tanımlamak için en çok örnek olarak Sri Lanka ve Malezya'daki tartışmalı KYG projeleri gösterilmektedir. Sri Lanka ve Malezya'daki borç sorunları esas olarak yerel seçkinlerin ve Batı'nın egemen olduğu finansal piyasaların suiistimalinden kaynaklanmıştır (Jones & Hameiri, 2020). Marshall Planı ve KYG projesi küresel durgunluk dönemi yani İkinci Dünya Savaşı ve 2007 Mali krizi sonrası ticareti artırmak, yatırım yapmak, diplomatik destek kazanmak için ortaya çıkmış projelerdir. Fakat KYG'nin Marshall ile benzerliklerine rağmen benzer sonuçlar öne sürmek için oldukça erkendir (Shen & Chan, 2018). Ancak Marshall ve KYG arasında ciddi farklar da bulunmaktadır. Marshall Planı'ndan farklı olarak KYG, askeri ittifaklara (NATO) üyeliğe katılımı veya zımnî desteğe dayanmamaktadır. Çin yeni bir Soğuk Savaş'a değil, 21. yüzyıldaki ekonomik kalkınmasına odaklanmıştır (Telegraph, 2019). Ayrıca Marshall Planı'nın aksine KYG, ülkelere yardımdan ziyade gelişmekte olan ülkeleri geliştirme vizyonuna sahiptir ve silah yardımını içermemektedir.

4. Kuşak ve Yol Girişiminin Altyapı Yatırımlarıyla Yoksulluğun Azaltılması

"*Zengin olmak istiyorsan önce yollar inşa et*" Çin'de bir atasözü yollar inşa etmenin kalkınmadaki önemine ışık tutmaktadır. Çin'in kalkınma deneyimine göre altyapı, büyümeyi hızlandırma ve yoksulluğu azaltmada önemli bir rol oynamıştır. Ticaret yollar üzerinde yapılmaktadır. Bu nedenle gelişmiş karayolları ve tren yollarının inşası kalkınmasının anahtarı olmuştur. Bu düşünce ekonomik bir mantığa sahiptir: Dünya Bankası verilerini kullanarak yapılan bir analizde, "*Arsa maliyeti olmadan 2012 yılında 1 kilometrelik otoyolun birim maliyeti 2000 yılının birim maliyetinin iki katıdır. Özellikle kentsel koridorların yakınında arazi fiyatları artıyorsa, otoyolları önceden planlanması gerekmektedir.*" (Lin & Wang, 2017). Yani önceden planlanarak yapılan yol ve altyapı yatırımları geleceğe yönelik zenginliği artırma yatırımlarıdır. Çin, Kuşak ve Yol Girişimiyle yoksulluğun yaygın olduğu ülkelerde altyapı projelerini destekleyerek çok boyutlu yoksulluğun azaltılmasında kilit bir görev üstlenmektedir. Çinli şirketler Nairobi, Kenya ve diğer şehirlerde sağlıklı su temini, kanalizasyon ve arıtma tesisleri kurmuştur. Ayrıca Çin, Afrika'daki belediye altyapı projelerine, 8 hastane, 18 okul ve üniversite, devlet binaları ve 10 binden fazla apartmanın yapımına destek vermiştir (Zhi, 2018). 2010'dan Mayıs 2012'ye kadar Çin, 92 Afrika projesi için 11,3 milyar ABD Doları değerinde imtiyazlı kredileri onaylamıştır. (Erdei-Késmárki-Gall & Neszmélyi, 2017: 23). 2020 yılında yüzde 8 olan KYG toplam yatırımlarında Afrika ve Orta

Doğu'nun payı 2021'de yüzde 38'e yükselmiştir. Arap ve Orta Doğu ülkelerindeki Çin yatırımları yaklaşık yüzde 360 oranında artmış ve 2020 yılına göre inşaat yüzde 116 oranında arttığını görülmüştür. 2021 yılı içinde Irak, yaklaşık 10,5 milyar dolarlık inşaat sözleşmesiyle en fazla yatırım alan ülke olmuştur (Çalışkan, 2023).

Kuşak ve Yol Girişimi, Arap ülkelerinde yerel halkın geçim kaynaklarının iyileştirilmesinde de olumlu sonuçlar elde etmiştir. Çin, Arap ülkelerinin sanayileşmesini desteklemek için 15 milyar dolar sağlamıştır. Çinli şirketler Cezayir merkez limanına, banliyö demiryolu, Mısır fiberglas üretim hattı, Kahire metro ağı, BAE Khalifa Limanı Faz II konteyner terminali ve Moritanya Liman genişletme, Fas'ın "Muhammed VI Köprüsü", Katar Lusay Stadyumu, Ürdün'ün Atarat Petrol Şeyl Santrali, Umman Suhar Bağımsız Elektrik Santrali Projesi, Umman (el-Duqm) limanı, Sudan'ın Yukarı Atbara Su Koruma Merkezi vb. projeleri üstlenmiştir (Degang, 2019).

Çin, Kuşak ve Yol Girişimiyle iletişim kurduğu tüm ülkelere dostluk elini uzatmış ve yardım etmiştir. Gana'da "Aydınlatma plan" ile yedi eyalette 700 köyün elektrik sorununu çözülmüş; üç ana alanda su temini projeleriyle 500.000'den fazla kişiye sağlıklı su sağlamış ve bir EPC projesi 30.000 sosyal konut sağlayarak yerel halkın yaşam koşullarını iyileştirmiştir (Zhi, 2018: 36). Özetle, altyapı geliştirilmesi Çin ve Afrika arasındaki iş birliği için en önemli sektörlerden biri haline gelmiştir. Ön verilere göre, Afrika kıtasının tüm güneyindeki ülkelerde Çin'den müteahhitler tarafından yürütülen projeler vardır. Bunlar arasında 6.000 mil yol, 7.000 mil demiryolu hattı, 16 liman ve yaklaşık 20 şehir havaalanı, kıtadaki hidroelektrik santrallerinin yüzde 90'ı ve 30'dan fazla şehirde su ve elektrik tedarik sistemleri yer almaktadır (Zhi, 2018: 38). Altyapı yatırımlarıyla çok sayıda yoksul insan hizmetlerden yararlanmakta ve yaşam koşulları iyileşmektedir. Bu yatırımlar, sorunu çözmeyen geçici gıda yardımları olmaktan ziyade yoksulluk sorununun çözümünde kalıcı yardım olması açısından da önemlidir.

Çin, ayrıca gelişen ülkelere KYG'yle inovatif yardım ve yatırımlar yapmaktadır. Yıllardır çeşitli ülkelerin ve uluslararası kuruluşların para yardımları kalkınma ve yoksulluğun ortadan kaldırılmasında etkili olmamıştır. Yaratılan iş olanakları ve ekonomik gelişme fırsatlarının paylaşılmasıyla yükselen gelir düzeyleri yoksulluğun ortadan kaldırılmasında daha etkili olmaktadır (Zhang, 2019). Çin, Afrika'nın ekonomik toparlanmasına katkıda bulunarak dijital ekonomi, havacılık, temiz enerji ve yeni altyapı gibi yeni alanlarda 1.100'den fazla iş birliği projesiyle Çin-Afrika iş birliklerini de arttırmıştır. KYG kapsamında, Addis Ababa-Cibuti Demiryolu, Kenya'daki Mombasa-Nairobi Standart Hatlı Demiryolu, 1 Numaralı Kongo Ulusal Karayolu, Senegal'de Thies-Touba otoyolu, Gentil-Omboue Limanı sahil yolu ve Gabon'da Booué Köprüsü ile Nijerya Demiryolu Modernizasyon Projesi'nin birinci ve ikinci fazları dahil olmak üzere bir dizi ulaşım altyapısı projesi tamamlanmış ve ulaşımına açılmıştır. Cibuti'deki Doraleh Çok Amaçlı Limanı ve Togo'daki Lome Konteyner Terminali gibi projeler antrepo ticaretin artırılmasında başarılı olmuştur. Bu projeler, bölgesel bağlantı ve entegrasyonun artırılmasında önemli bir rol oynamıştır. Nüfusunun yüzde 25'inin düzenli elektrik sağlanabildiği Zambiya'da Kafue Gorge Aşağı Hidroelektrik Santrali'nin Çin tarafından inşa edilmesiyle elektrik kesintilerinin azaltılması beklenmektedir (China Daily, 2021).

Afrika kıtası su kaynakları, ekilebilir arazi ve iyi bir iklim gibi tarımın gelişmesi için gerekli olan tüm doğal koşullara sahiptir. Aynı zamanda Afrika kıtası tarımsal işgücü ve rekabetçi bir işgücü gibi konularda da avantajlıdır. Fakat Afrika'nın tarım alanı, toplam ekilebilir arazisinin yalnızca yüzde 27,3'ünü oluşturmaktadır. Ne yazık ki birçok Afrika ülkesi, tarımsal teknolojik altyapısı geri kalmış, insan emeğine dayanan, ilkel ve verimliliği de oldukça düşük bir tarım aşamasındadır. Bu nedenle Afrika'nın toplam tahıl üretimi ciddi şekilde yetersizdir. 54 Afrika ülkesinden 40'tan fazlası gıda sıkıntısı çekmekte, 28 ülke ise gıda yardımına muhtaç durumdadır. Bunun yanında çoğu Afrika ülkesinde hayvancılık ve balıkçılık kaynakları etkin bir şekilde gelişmemiştir. Afrika'yla 50 yıllık tarımsal iş birliği geçmişisi olan Çin, KYG'yle Afrika'nın tarımsal yatırımlarını geliştirmeye ve desteklemeye devam etmektedir. Çin 12 Afrika ülkesiyle, Çin'e ihrac edecekleri ürünlerin yüzde 98'i için sıfır tarife konusunda anlaşma imzalamış ve daha fazla Afrika tarım ürününün Çin pazarına ulaşmasını sağlamıştır. Modern tarım teknolojisi değişimi, tanıtımı ve eğitimi için ilk dört Çin-Afrika ortak merkezi açılmıştır (Zhida, 2018; Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China, 2022). 2021 yılında Çin- Afrika İşbirliği Forumu Dakar Eylem

Planı'nda (2022-2024) Çin, Afrika'da yoksulluğu azaltmak için 10 tarım yardım projesi planlanmıştır. Çinli şirketlerin tarım yatırımı "1000 köy için 100 şirket" projesiyle kırsal alanlarda iş imkanları yaratılarak yoksulluğun azaltılması ve tarım imkanlarının iyileştirilmesi planlanmıştır (Forum on China-Africa Cooperation, 2021).

Doğal kaynaklar açısından dünyanın en zengin kıtası olan Afrika dünyanın en fakir kıtasıdır. Ne yazık ki batılılar Afrika'nın kalkınması için yatırımlara para harcamamışlardır. 1960-2003 yılları arasında batılı ülkeleri Afrika'ya 600 milyon dolar yardım yapılmıştır. Peki bu yardımlar nereye harcanmıştır? Bu paralar yiyecek, sağlık ve eğitim gibi harcamalara yapılmıştır. Fakat hiçbiri Afrika'nın kalkınması için olacak yatırımlara harcanmamıştır. Bu bugüne kadar ki batılı ülkeler tarafından yapılan yardımlar ile KYG'yle yapılan kalkınma yardımları arasındaki farkı göstermektedir. ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'ın Güney Afrika'yı Çin'in kaynaklarını sömürme konusunda dikkatli olmasını uyarması sonrası Güney Afrika Devlet Başkanı Zuma'nın, "Afrika'nın Avrupa ile geçmişteki ekonomik tecrübesi, diğer ülkelerle ortaklıklara girerken dikkatli olunması gerektiğini gösterdi. Çin'in niyetinin, bugüne kadar Afrika ülkelerini sadece kendi çıkarları için etkilemeye çalışan Avrupa'dan kesinlikle farklı olduğuna inanıyoruz." (Brown, 2021) diye belirtmesi Kuşak ve Yol yatırımlarının karşılıklı kazanca yönelik bir girişim olduğunu göstermektedir. Kuşak ve Yol Girişimi'nin ortak geleceği paylaşma söylemi sıradan bir siyasi slogan değil, halkın yararına pragmatik bir eylemdir (The State Council Information Office of the People's Republic of China, April 2021). Büyük ölçekli yatırımlar, KYG'de yer alan ülkeler ve dünya için değerli kalkınma fırsatları sunmaktadır.

5. Sonuç

Çin'in başarılarının ardındaki itici güç adil ve insanca bir düzen inşa etme hayalini gerçekleştirmek için çabalayan ÇKP'nin sosyalizm mücadelesi bulunmaktadır. Yoksul ülkelere yüzlerce milyon dolar harcanmasında rağmen başarıya ulaşamaması ÇKP önderliğindeki sosyalizmin adil, eşit ve paylaşımcı dünya kurma özleminin küresel yoksulluğun azaltılmasındaki önemini göstermektedir. ÇKP'nin bu mücadelesi sayesinde küresel yoksulluğun yüzde 70'i ortadan kaldırılmış ve insanlık refaha ermiştir. Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler, çeşitli kurumlar ve Çin tarafından yayınlanan raporlara göre Kuşak ve Yol Girişimi küresel yoksulluğun azaltılmasına ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine hizmet ettiği görülmektedir. 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve KYG geride kalmış ülkeleri kalkındırmaya odaklanması aynı hedefte buluştuklarını göstermektedir. Çin, küresel sürdürülebilir kalkınmanın yaratılması için yoksulluğun yaygın olduğu ve gelişmekte olan Afrika ve Güney Asya ülkelerine yatırımlarını yoğunlaştırmıştır. Kuşak ve Yol Girişimi'nin yoksulluğun yüksek olduğu bölgelerdeki finans ve altyapı yatırımları sayesinde küresel açlık, aşırı yoksulluğun ortadan kaldırılması veya azaltılması kesin gözükmemektedir. Ayrıca KYG yatırımlarıyla gelişmekte olan ülkelerin altyapı sorunları çözülmekte, teknoloji transferi ve eğitimleri sağlanmaktadır. Çin yönetimi kalkınmanın tek taraflı olmayacağını farkındadır. Bu yüzden Çin, KYG yatırımlarının tek yönlü kazanç yerine karşılıklı ortak kazanç ile ortak geleceğini inşa edilmesine odaklanmıştır. Çin, KYG'yle gelişmekte olan ülkelere yatırımlar yoluyla destekleyerek geride kimseyi bırakmamayı hedeflemektedir. Ayrıca KYG yatırımları, ülkelere askeri üs kurulması, silah yardımı ve ittifak üyeliğine katılımını içermemektedir. Bu durum 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'yle barışık olduğunu, KYG yatırımlarının sadece küresel kalkınma ve ticareti geliştirmeye odaklandığını kanıtlamaktadır.

Kaynakça

BBC Türkçe. (2017, Mayıs 14). *Erdoğan: Modern İpek Yolu vatandaşlarımızın hayat standardını artıracak*. BBC Türkçe: <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-39913491> adresinden alındı

BBC. (2022, January 6). *China: Is it burdening poor countries with unsustainable debt?*. BBC: <https://www.bbc.com/news/59585507> adresinden alındı

- Belt and Road Forum. (2019, April 28). *Xi Jinping Chairs and Addresses the Leaders' Roundtable of the Second Belt and Road Forum for International Cooperation (BRF)*. Belt and Road Forum: <http://www.beltandroadforum.org/english/n100/2019/0429/c22-1392.html> adresinden alındı
- Brown, W. N. (2021). *Chasing the Chinese Dream: Four Decades of Following China's War on Poverty*. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-981-16-0654-0>. Retrieved from William N. Brown, Chasing the Chinese Dream: Four Decades of Following China's War on Poverty (2021): 213, DOI: <https://doi.org/10.1007/978-981-16-0654-0>.
- Chen, D. (2014, November 10). China's 'Marshall Plan' Is Much More: China's 'one belt, one road' initiative is no Marshall plan—it's far more ambitious. The Diplomat: <https://thediplomat.com/2014/11/chinas-marshall-plan-is-much-more/> adresinden alındı
- Chellaney, B. (2017). *China's Debt-Trap Diplomacy*. Project Syndicate. <https://www.project-syndicate.org/commentary/china-one-belt-one-road-loans-debt-by-brahma-chellaney-2017-01> adresinden alındı
- China Daily. (2019, October 18). *China's battle against poverty makes great progress, inspires world efforts*. China Daily: <https://www.chinadaily.com.cn/a/201910/18/WS5da96398a310cf3e35571529.html> adresinden alındı
- China Daily. (2021, August 12). *Chinese-built hydropower station in Zambia turns on 1st generator*. China Daily: <https://global.chinadaily.com.cn/a/202108/12/WS61149015a310efa1bd6685db.html> adresinden alındı
- China Daily. (2022, August 27). *Africa on the go thanks to BRI-led makeover*. China Daily: <https://www.chinadaily.com.cn/a/202208/27/WS63097aa7a310fd2b29e748df.html> adresinden alındı
- China Today. (2022, February 4). *China's private companies come into play in Sino-African economic cooperation*. China Today: http://www.chinatoday.com.cn/ctenglish/2018/et/202102/t20210204_800235137.html adresinden alındı
- CGTN. (2022, July 5). *China's BRI plays crucial role with Indonesia's economic growth*. CGTN: <https://news.cgtn.com/news/2022-07-05/China-s-BRI-plays-crucial-role-with-Indonesia-s-economic-growth-1bqkP701MuA/index.html> adresinden alındı.
- Çalışkan, S. (2023). *China's Expanding Influence in Iraq*. The Diplomat. <https://thediplomat.com/2023/03/chinas-expanding-influence-in-iraq/>
- Degang, S. (2019). *The West and the Islamic world are not conflicts of civilizations, but lack of hegemony and justice*. <https://www.toutiao.com/i6775660863496913421/> adresinden alındı.
- Erdei-Késmárki-Gally, S., & Neszmélyi, G. (2017). Regional Development in the World—China's Role in Africa. *Romanian Review of Regional Studies*, 13(1), 13-26.
- Embassy of People's Republic of China in the Republic of South Africa. (2021, March 9). *China and Africa Shall Share Poverty Reduction Experience to Create a Better Life for the People*. <https://www.mfa.gov.cn/ce/cezanew//eng/sgxw/t1859540.htm> adresinden alındı

- Forum on China-Africa Cooperation. (2021). Forum on China-Africa Cooperation Dakar Action Plan (2022-2024). The 8th Ministerial Conference of the Forum on China-Africa Cooperation. Dakar: Forum on China-Africa Cooperation. https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/2649_665393/202112/t20211202_10461183.html adresinden alındı
- Global Times. (2022, December 2). *China-Laos Railway demonstrates huge value after first year of operation*. Global Times. <https://www.globaltimes.cn/page/202212/1280993.shtml> adresinden alındı
- Jones, L., & Hameiri, S. (2020). Debunking the myth of 'debt-trap diplomacy': How recipient countries shape China's Belt and Road Initiative. Chatham House Research Paper.
- Khan, U., Wang, H., & Ali, I. (2021). A Sustainable Community of Shared Future for Mankind: Origin, Evolution and Philosophical Foundation. *Sustainability*, 13(16), 9352. MDPI AG. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.3390/su13169352>
- Lian, C. (2018). Relocating China's Manufacturing Capacity and Industrialisation to Africa. Simelane, T., & Managa, R. (Ed.), *Belt and road initiative: alternative development path for Africa* içinde (89-99 ss.). South Africa. Africa Institute of South Africa.
- Lin, J. Y., & Wang, Y. (2017). Development beyond aid: Utilizing comparative advantage in the Belt and Road Initiative to achieve win-win. *Journal of Infrastructure, Policy and Development, Volume 1*(Issue 2), 157.
- Luft, G. (November 2016). It's take a Road, China Belt and Road Initiative: An American Response to the New Silk Road. *Institute of Analysis of Global Security*, 4.
- Maliszewska, M., & Mensbrugg, D. v. (April 2019). *The Belt and Road Initiative Economic, Poverty and Environmental Impacts*. World Bank Group. World Bank Group.
- Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. (2022, August 18). *China and Africa: Strengthening Friendship, Solidarity and Cooperation for a New Era of Common Development*. Wang Yi Remarks: https://www.fmprc.gov.cn/eng/zxxx_662805/202208/t20220819_10745617.html adresinden alındı
- National Development and Reform Commission. (March 2015). *Vision and Actions on Jointly Building Silk Road Economic Belt and 21st Century Maritime Silk Road*. National Development and Reform Commission.
- NIKKEI Asia. (2022, December 16). *How China helped build Indonesia's high-speed railway*. NIKKEI Asia: <https://asia.nikkei.com/Spotlight/Caixin/How-China-helped-build-Indonesia-s-high-speed-railway> adresinden alındı
- Oxford Business Group. (2021, January 28). *Has Covid-19 prompted the Belt and Road Initiative to go green?* Oxford Business Group: <https://oxfordbusinessgroup.com/news/has-covid-19-prompted-belt-and-road-initiative-go-green> adresinden alındı.
- People's Daily. (2019, Nisan 17). *BRI helps alleviate poverty worldwide: World Bank*. People's Daily: <http://en.people.cn/n3/2019/0417/c90000-9567761.html> adresinden alındı
- Renwick, N., Gu, J., & Gong, S. (2018). The impact of BRI investment in infrastructure on achieving the Sustainable Development Goals. K4D Emerging Issues Report. Brighton, UK: Institute of Development Studies.
- Russia Today. (2018, July 24). *West wants only quick buck from Africa, while China invests for win-win cooperation*. Russia Today: <https://www.rt.com/news/434119-china-xi-jinping-africa/> adresinden alındı.

- Shen, S., & Chan, W. (2018). A comparative study of the Belt and Road Initiative and the Marshall plan. *Palgrave Communications*, 4(1).
- Sintusingha, S., Wu, H., Lin, W., Han, S. S., & Qin, B. (Eds.). (2021). *International perspectives on the Belt and Road Initiative: A bottom-up approach*. Routledge.
- Sun, Y. (2021, December 27). *An examination of the 2035 Vision for China-Africa Cooperation*. Brookings: <https://www.brookings.edu/blog/africa-in-focus/2021/12/27/an-examination-of-the-2035-vision-for-china-africa-cooperation/> adresinden alındı
- Su, W. (2022, January 5). *How China's growth drives 'growbalization*. China Daily,: http://en.ce.cn/main/latest/202201/25/t20220125_37286490.shtml adresinden alındı
- Telegraph. (2019). *Marshall Plan vs Belt and Road*. <https://www.telegraph.co.uk/china-watch/business/belt-and-road-vs-marshall-plan/> adresinden alındı
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (November 2021). *China and Africa in the New Era: A Partnership of Equals*. The State Council Information Office of the People's Republic of China.
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (April 2021). *Poverty Alleviation: China's Experience and Contribution*. Beijing: Foreign Languages Press.
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (January 2021). *China's International Development Cooperation in the New Era*. White Paper,
- The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2022, December 2). *China- Laos Railway promotes friendship, provides development opportunities*. http://english.scio.gov.cn/beltandroad/2022-12/02/content_78548584.htm adresinden alındı
- The World Bank. (2019, June 18). *Success of China's Belt and Road Initiative Depends on deep policy Reforms, Study finds*. The World Bank: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2019/06/18/success-of-chinas-belt-road-initiative-depends-on-deep-policy-reforms-study-finds> adresinden alındı
- United Nations. (2015). *Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development A/RES/70/1*. sustainabledevelopment.un.org.
- United Nations Development Programme and Oxford Poverty and Human Development Initiative. (2021). *Global Multidimensional Poverty Index 2021*. United Nations Development Programme and Oxford Poverty and Human Development Initiative.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs. (June 2021: 11). *Strengthening National Policy Capacities for Jointly Building the Belt and Road towards the Sustainable Development Goals*. United Nations Department of Economic and Social Affairs.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2022). *Progress Report on the Belt and Road Initiative in Support of the United Nations 2030 Agenda for Sustainable Development*. United Nations Department of Economic and Social Affairs.
- White Paper. (January 2021). *China's International Development Cooperation in the New Era*. The State Council Information Office of the People's Republic of China.
- World Bank. (2019). *The 2030 Sustainable Development Agenda and the World Bank Group: Closing the SDGs Financial Gap*. <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/259801562965232326-0270022019/original/2030Agenda2019finalweb.pdf>: World Bank.

- World Bank Group. (2022). *Developing the Agribusiness Potential in the Laos-China Railway Corridor: Opportunities and Challenges*. Washington DC: The World Bank.
- World Bank, & World Bank. (2022a). *Four Decades of Poverty Reduction in China: Drivers, Insights for the World, and the Way Ahead*.
- Xiaoping, D. (2006). "Building a Socialism with Specifically Chinese Character," 30 Haziran 1984. In
- D. Xiaoping, *Selected Works of Deng Xiaoping Volume III (1982-1992)* (pp. 48-52). Beijing: Foreign Languages Press.
- Zhang, Y. (2019). Poverty Reduction Effect of Chinese Aid and Investment in the Belt and Road. *China Finance and Economic Review*, Vol. 8(No. 1), 73-92.
- Zhi, Y. (2018). State of Infrastructural Development Cooperation Between China and Africa. Simelane, T., & Managa, R. (Ed.), *Belt and road initiative: alternative development path for Africa* içinde (32-53 ss.). South Africa. Africa Institute of South Africa.
- Zhida, J. (2018). The One Belt One Road (OBOR) Initiative and China-Africa Agricultural Cooperation. Simelane, T., & Managa, R. (Ed.), *Belt and road initiative: alternative development path for Africa* içinde (32-53 ss.). South Africa. Africa Institute of South Africa.